

**HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
ODVJETNIČKA AKADEMIJA**

Koturaška 53
10 000 Zagreb

Zagreb, 2. lipnja 2023.

*Hrvatska
odvjetnička
komora*

*Croatian
Bar
Association*

SKUPŠTINI HRVATSKE ODVJETNIČKE KOMORE

I Z V J E Š Ć E

**O RADU ODVJETNIČKE AKADEMIJE
HRVATSKE ODVJETNIČKE KOMORE
za razdoblje od 10. srpnja 2022. do 2. lipnja 2023.**

I. UVODNE NAPOMENE

U razdoblju od 10. srpnja 2022. do 2. lipnja 2023. (dalje u tekstu: izvještajno razdoblje) Odvjetnička akademija Hrvatske odvjetničke komore (dalje: Akademija) nastavila je s provođenjem programa stručnog usavršavanja odvjetnika i odvjetničkih vježbenika, kao i s drugim aktivnostima predviđenim odgovarajućim aktima s ciljem kontinuiranog unaprjeđenja odvjetništva u cjelini.

II. ZAKONSKA OSNOVA

Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o odvjetništvu («Narodne novine» broj: 9/1994., 117/2008., 50/2009., 75/2009., 18/2011., 126/2021.) obveza stalnog stručnog usavršavanja odvjetnika propisana je odredbom članka 15.a predmetnog Zakona na temelju kojeg je donesen Pravilnik o trajnom usavršavanju odvjetnika («Narodne novine» broj: 51/22, dalje: Pravilnik) koji propisuje i vođenje evidencije o usavršavanju svakog pojedinog odvjetnika tijekom kalendarske godine. Tako se od 1. siječnja 2023. vodi evidencija edukacije koju odvjetnici obavljaju tijekom jedne kalendarske godine.

III. STRUČNO VIJEĆE AKADEMIJE

U izvještajnom razdoblju održane su četiri sjednice Stručnog vijeća Akademije na kojima se raspravljalo o pitanjima iz djelatnosti Akademije, a posebice o uvođenju novih predavanja namijenjenih daljnjem usavršavanju odvjetnika iz svih grana prava, kao i o potrebi sustavnog promicanja svijesti odvjetnika o potrebi kontinuiranog usavršavanja. U skladu s obvezom propisanom Pravilnikom Stručno je vijeće po predsjednici Akademije podnijelo Upravnom odboru HOK-a pet izvještaja o radu, a sva su izvješća bila prihvaćena.

U skladu s Pravilnikom, Stručno vijeće Akademije donijelo je na 5. sjednici Stručnog vijeća održanoj 19. svibnja 2022. Program obrazovnih aktivnosti Odvjetničke akademije HOK-a za vrijeme od 1. rujna 2022. do 31. siječnja 2023., a na 8. sjednici Stručnog vijeća održanoj 24. siječnja 2023. Program obrazovnih aktivnosti Odvjetničke akademije HOK-a za vrijeme od 1. veljače 2023. do 30. lipnja 2023. godine. Obrazovne aktivnosti predviđene

Programima u većem su dijelu realizirane. Tijekom izvještajnog razdoblja uspješno se nastavilo s formom predavanja u digitalnom obliku izradom i objavom e-kolegija na LMS sustavu učenja na daljinu. Popuštanjem epidemioloških mjera, koje su bile uvedene uslijed epidemije bolesti COVID-19, ponovno se počelo s predavanjima uživo. Uslijed toga, razvila se i nova praksa pa se održavaju predavanja uživo koja se snimaju, izrađuju u digitalnom obliku i stavljaju na LMS sustav učenja na daljinu. Takva praksa se s jedne strane razvila jer se nastoji sve više intenzivirati edukacija uživo, a s druge strane, kako bi se odvjetnicima u cijeloj državi omogućio pristup predavanjima i to u vrijeme koje im najbolje odgovara.

IV. OBVEZNA EDUKACIJA ODVJETNIKA

Edukacija za odvjetnike, pa tako i e-kolegiji kreirani su tako da je edukacija podijeljena na obveznu edukaciju i izbornu (fakultativnu) edukaciju. Odvjetnici koji u cijelosti odslušaju tematsku cjelinu predviđenu obveznom edukacijom, imaju mogućnost pohrane i ispisa odgovarajuće potvrde HOK-a o odslušanom predavanju.

U izvještajnom je razdoblju iz opsega obvezne edukacije na LMS sustavu kreiran e-kolegij:

Edukacija iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma

U skladu s obvezom propisanom Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, za potrebe provedbe edukacije iz ovog područja za 2022., kreiran je i objavljen e-kolegij predavačice mr. sc. Slavice Pezer Blečić.

E-kolegij je odslušalo 3536 odvjetnika uz mogućnost ispisa potvrda o odslušanom kolegiju, te on više nije dostupan.

Od ranije su na LMS sustavu dostupna još tri obvezna e-kolegija, i to:

Osnove forenzičke psihijatrije

U skladu sa Zakonom o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, na LMS-u je objavljen e-kolegij s temom "Osnove forenzičke psihijatrije". Za predavačicu je određena pročelnica Zavoda za forenzičku psihijatriju Klinike za psihijatriju Vrapče doc. prim. dr. sc. Nadica Buzina.

Edukacija namijenjena braniteljima u kaznenim postupcima koji uključuju djecu i maloljetnike - "Pravosuđe prilagođeno djeci"

Predavačice: dr. sc. Lana Peto Kujundžić, sutkinja Visokog kaznenog suda RH, i prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, psihologinja.

Edukacija za odvjetnike - opunomoćenike žrtava kaznenih djela s posebnim osvrtom na žrtve trgovanja ljudima

Predavačica: prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas, Katedra za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

V. IZBORNA EDUKACIJA ODVJETNIKA

Na LMS sustavu učenja na daljinu objavljeno je 39 e-kolegija, a u izvještajnom je razdoblju kreirano dvadeset novih e-kolegija. Navedeni e-kolegiji bit će dostupni na LMS sustavu određeno vrijeme te će se po potrebi i odgovarajućom dinamikom dopunjavati, odnosno uklanjati sa sustava.

U izvještajnom su se razdoblju neka predavanja održala samo uživo, a neka po novom modelu uživo uz snimanje. Odličan primjer interaktivnog predavanja uživo bilo je predavanje održano u veljači ove godine o stresu u odvjetništvu intrigantnog naziva „Sex, Drugs and Rock'n'roll“. Zašto je predavanje dobilo taj naslov, ustvari znanstveno utemeljen, predavačica je objasnila odmah na početku predavanja, a tijekom predavanja na znanstveno pristupačan način objasnila je pojam stresa, kako dolazi do stresa, ali i načine kako prepoznati stres i kako ga se osloboditi, čak riješiti. Radilo se o suvremenom i drugačijem pristupu toj zanimljivoj temi predavačice prof. dr. sc. Iskre Alexandre Nola s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Predavanje je bilo dinamično, strukturirano i izuzetno zanimljivo.

Pored navedenog predavanja, održano je još nekoliko predavanja uživo, od kojih su neka održana i po odvjetničkim zborovima, pa su tako održana predavanja gotovo po svim zborovima Novele Zakona o radu 2023., IX. Novele ZKP-a, i druga. Većina predavanja održanih uživo - snimljena su i kreirana kao e-kolegiji te sada dostupna putem LMS sustava svim odvjetnicima u Republici Hrvatskoj.

U izvještajnom je razdoblju održan **Okrugli stol „Goals of Antitrust Law: Learning from the US“** 16. svibnja 2023. u Velikoj dvorani Hrvatske odvjetničke komore. Sudionici okruglog stola bili su profesor Spencer Weber Waller (Loyola University Chicago), koji je u okviru programa Fullbright Specialist bio u Hrvatskoj i ljubazno pristao održati predavanje, prof. dr. sc. Jasminka Pecotić Kaufman s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Mislav Bradvica, odvjetnik, partner u odvjetničkom društvu Bradvica, Marić, Wahl, Cesarec d.o.o. te Mario Krka, odvjetnik, partner u odvjetničkom društvu Divjak, Topić, Bahtijarević i Krka d.o.o. Okruglim stolom moderirao je Igor Mucalo, odvjetnik u Zagrebu. Radni jezik bio je engleski, a predavanjem se obuhvatio pregled zanimljivih aktualnosti u razvoju regulative i provedbene prakse u području prava tržišnog natjecanja u Sjedinjenim Američkim Državama, s osvrtom sudionika na ključne prednosti i nedostatke u odnosu na usporedni pravni sustav i praksu u Europskoj uniji i Republici Hrvatskoj. Predavanje je snimljeno i objavljeno na LMS sustavu.

Radionica „Vještine pretraživanja online pravnih sadržaja, propisa i prakse“ održana je 25. travnja 2023. u Velikoj dvorani Hrvatske odvjetničke komore uz prisutnost 30-tak kolega.

Predavačica je bila dr. sc. Ema Menđušić Škugor, odvjetnica i partnerica u odvjetničkom društvu Divjak, Topić, Bahtijarević & Krka d.o.o.

Edukacijom su bili obuhvaćeni osnovni elementi i funkcionalnosti pravnog pretraživanja, poput:

- pronalaženja i korištenja relevantnih online izvora prava;
- snalaženje na portalima *Eur-Lex* i *CURIA*, uključujući i *digured.hr* kao hrvatski *N-Lex*;
- korištenja BOOLEAN kratica i drugih identifikatora u svrhu poboljšanja učinkovitosti pretraživanja pravnih propisa i sudske prakse;
- spremanje i katalogiziranje izvora i rezultata pretrage.

Precizno i brzo pronalaženje relevantnih pravnih izvora i njihova analiza postao je jedan od osnovnih preduvjeta pružanju pravne pomoći i predstavlja gotovo svakodnevnu aktivnost svih odvjetnika i vježbenika. Radionica je bila podijeljena u tri jednake 45-minutne cjeline strukturirane tako da prate redovan tijek prosječne pretrage, a namijenjena je svima koji žele saznati kako učinkovitije i pouzdanije doći do relevantnih pravnih izvora te se upoznati s alatima koji im mogu omogućiti da na praktičan način unaprijede svoje vještine pravnog pretraživanja.

Radionica je snimljena i nalazi se na LMS sustavu učenja na daljinu i kao takva dostupna je svim odvjetnicima.

Novela Zakona o radu 2023.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023. (NN 151/22) je uveo značajan broj novih instituta, ali je i promijenio ili dopunio značajan dio postojećih instituta. Mr. sc. Iris Gović Penić, sutkinja Županijskog suda u Zagrebu, održala je predavanja u većini zborova.

Predavanje je snimljeno i nalazi se na LMS sustavu učenja na daljinu i kao takvo dostupno svim odvjetnicima.

Biti ili ne biti odvjetnik na društvenim mrežama

Predavanje je bilo organizirano u okviru Okruglog stola povodom obilježavanja XXXIX. Dana hrvatskih odvjetnika 23. ožujka 2023. godine. Iako svi smatramo da znamo sve o komunikaciji na društvenim mrežama koje većina kolega redovito koristi, izv. prof. dr. sc. Tea Vukušić Rukavina s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nam je pokazala da nije baš tako. U zanimljivom i izuzetno dobro strukturiranom predavanju je odgovorila na niz pitanja, primjerice: jesmo li dovoljno upoznati s tom komunikacijom, trebamo li u njoj postavljati neke granice, razlikuje li se na društvenim mrežama poslovni od privatnog života? Predavanje je snimljeno i nalazi se na LMS sustavu učenja na daljinu i kao takvo dostupno svim odvjetnicima.

Na LMS sustavu dostupni su i **e-kolegiji** kako slijedi:

IX. Novela Zakona o kaznenom postupku, Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, Trgovanje ljudima, Novela Zakona o parničnom postupku – 2022., Odvjetništvo i komunikacija, Međunarodna pravna pomoć i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima, Priznanje i ovrha stranih arbitražnih pravorijeka, Practicing law in the cyber age, Ništetnost i pobojnost ugovora u sudskoj praksi, Opasnost od ponavljanja djela i određivanje istražnog zatvora, Primjena čl. 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda na upravni spor – primjeri iz prakse, Zločini iz mržnje i govor mržnje – kaznenopravni i prekršajnopravni aspekt, Razvrgnuće suvlasničke zajednice, Prava okrivljenika u prekršajnom postupku vezano uz praksu ESLJP-a, Prava i zaštita manjinskih dioničara prilikom korporativnih akcija (delisting, squeeze out i preoblikovanje dioničkog društva), Izbor odluka Vrhovnog suda RH u kojima je dopuštena revizija – pregled sudske prakse s primjerima.

Uz pobrojene, na LMS sustavu nalaze se i e-kolegiji koji su bili objavljeni prije ovog izvještajnog razdoblja i to:

Privremena mjera zaustavljanja primjene odluke glavne skupštine, Otkaz ugovora o radu kroz sudsku praksu, Naknada štete iz radnog odnosa, osobe s invaliditetom kao žrtve kaznenih

djela i prekršaja, Dosjelost na nekretninama u društvenom vlasništvu – sudska praksa Vrhovnog suda RH, Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude u kaznenom postupku – staro, a novo, Upravljanje stresom u odvjetničkom poslu – znanstvene spoznaje i praktične vježbe, Sloboda izražavanja – članak 10 EKLJP-a, Nasljeđivanje u EU kroz sudsku praksu, Imovina brisanog subjekta, Ustavna tužba i načelo razmjernosti u praksi EU sudova i praksi Ustavnog suda RH, Zlouporaba vladajućeg položaja na tržištu, Bitne povrede odredaba kaznenog postupka, Bračna stečevina na poslovnom udjelu, Diskriminacija u radnim odnosima kroz sudsku praksu, Gospodarska kaznena djela, a nekoliko je i brisanih e-kolegija u ovom izvještajnom razdoblju, primjerice Revizija prema noveli ZPP-a.

Akademija, osim što brine o kontinuiranom profesionalnom usavršavanju članova HOK-a, aktivno sudjeluje u organizaciji i pripremi raznih događanja u organizaciji Komore, ako je događanje povezano s usavršavanjem na bilo koji način, pa je tako i u ovom razdoblju sudjelovala u osmišljavanju Europskog dana odvjetnika s temom „Making the law prevail in times of war - the role of lawyers“, koji se sada već tradicionalno obilježava krajem listopada svake godine. Stručno vijeće u potpunosti je osmislilo i organiziralo Okrugli stol povodom obilježavanja Dana odvjetnika, koji je najveće i najbitnije događanje za odvjetništvo u cjelini, pa time i za Komoru.

VI. EDUKACIJA ODVJETNIČKIH VJEŽBENIKA

U skladu s planom i programom edukacije namijenjene odvjetničkim vježbenicima radi pripreme za polaganje pravosudnog ispita tijekom 2023. predavanja su dostupna putem LMS-a odvjetničkim vježbenicima tijekom cijele godine, kao i interaktivni e-kolegiji iz tehnike pisanja kaznene, građanske i upravne presude. Pregled tih e-kolegija, kao i pripadajućih materijala, nije ograničen. Posebna važnost pridana je tehnikama pisanja kaznene, građanske i upravne presude i pisanju presuda. Nakon predaje građanske, upravne i kaznene presude te dostave ispravaka presuda, s voditeljima e-kolegija iz vježbi pisanja presuda održava se i interaktivna završna videokonferencija, a na kojoj se vježbenici upoznaju s greškama prilikom pisanja presuda i imaju mogućnost postavljanja pitanja voditeljima e-kolegija.

VII. SURADNJA S DRUGIM INSTITUCIJAMA

Akademija je nastavila surađivati s Vijećem Europe vezano za Europski program za obrazovanje pravnika u području ljudskih prava (HELP program). Na e-tečaju CCBE/HELP o odvjetničkoj etici sudjeluju određeni predstavnici Komore, kako bi se Komora upoznala s pristupom Vijeća Europe ovoj temi bitnoj za odvjetništvo. S druge strane u okviru programa HELP organizirano je nekoliko tečajeva učenja na daljinu za odvjetnike - kako bi se odvjetnici u što većoj mjeri upoznali s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i s Europskim sudom za ljudska prava odnosno praksom tog suda. E-tečajevi odvijaju se pod nadzorom tutora programa HELP zaduženih za provedbu određenog e-tečaja.

U okviru suradnje s Akademijom za europsko pravo (ERA) Komora je prihvatila suradnju na projektu usmjerenom edukaciji odvjetnika o europskom kaznenom pravu, a u kojem će sudjelovati akademija. Riječ je o projektu u sklopu kojeg su predviđene interaktivne edukacije o najnovijim izazovima s kojima se susreću odvjetnici koji zastupaju stranke u kaznenim postupcima s prekograničnim elementom kao što su primjerice postupci radi kaznenih djela počinjenih putem računala ili postupci radi kaznih djela porezne prijevare u

kojima je došlo do zamrzavanja i zapljene sredstava, kao i edukacije o pružanju odgovarajuće pravne pomoći žrtvama u takvim postupcima. U sklopu projekta sudjelovat će se u organiziranju seminara prilagođenog potrebama hrvatskih odvjetnika te na takav način omogućiti članovima stjecanje specifičnih i praktičnih znanja potrebnih za zastupanje stranaka u navedenim kaznenim postupcima. Provedba projekta je predviđena za 2024. godinu.

Akademija je sudjelovala i na raznim sastancima u organizaciji Europske komisije. Izdvojiti treba *online* sastanak Training Committee-a CCBE-a čija članica je dr. sc. Laura Valković, odvjetnica u Zagrebu, predsjednica Akademije. Sastanak je održan 30. ožujka 2023., a nazočili su predstavnici Europske komisije iz novoosnovane Glavne uprave - DG Justice, unutar koje djeluje jedinica Digital Transformation and Judicial Training. Glavna tema sastanka bila je prezentacija izvješća iz prosinca 2022. European Judicial Training Report-a, a kojim su obuhvaćeni statistički podaci za 2021. o edukacijama odvjetnika o pravu Europske unije. Izvješće ukazuje kako je Hrvatska jedna od pet država koje su uspjele postići zadani cilj Europske komisije za edukaciju odvjetnika, a najvećim dijelom iz razloga što je Hrvatska odvjetnička komora tijekom pandemije, dakle još 2020., prepoznala potrebu uvođenja digitalne edukacije putem LMS-a. Uvođenjem LMS sustava osigurani su svi preduvjeti nužne kontinuirane edukacije odvjetnika kojima je ona omogućena u vrijeme koje im najbolje odgovara. Predstavnici Europske komisije pohvalili su HOK i istaknuli kako je HOK primjer dobre prakse koja bi se mogla implementirati i u drugim odvjetničkim komorama.

Od 26. do 28. travnja 2023. održana je *online* konferencija pod nazivom *Judicial Training: the right skills to embrace the digitalisation of justice* (Edukacije u pravosuđu: adekvatne vještine za prihvaćanje digitalizacije pravosuđa) u organizaciji Europske komisije. Konferencija je održana u interaktivnom formatu, a bila je namijenjena nadležnim tijelima koja su na nacionalnoj razini zadužena za edukaciju odvjetnika, sudaca, državnih odvjetnika, javnih bilježnika, probacijskih službenika i pravosudnih policajaca. Svrha Konferencije između ostalog bila je usmjerena edukaciji odvjetničke profesije o digitalizaciji edukacijskih metodologija kao jednog od prioriteta Europske pravosudne edukacijske strategije za razdoblje od 2021. do 2024. godine. Komora je tijekom Konferencije sudjelovala na nekoliko grupa radionica (*The use of AI in justice and legal practice: Why training matters* ("Uporaba umjetne inteligencije u pravosuđu i odvjetništvu: zbog čega je edukacija važna") i *A digital competence framework for justice* ("Digitalni nadležni okvir za pravosuđe"), *Guide on the use of AI based tools by lawyers and law firms in EU* ("Vodič za odvjetnike i odvjetnička društva u EU o uporabi alata koji koriste umjetnu inteligenciju"), *Digital tools for CJEU case-law research* ("Digitalni alati za pretraživanje sudske prakse Suda Europske unije") i *Upscaling the digitalisation of justice: Training activities to support legal practitioners. Experiences of the Academy of the European Law, ERA* ("Poboljšanje digitalizacije pravosuđa: Edukacijske aktivnosti koje podržavaju pravne praktičare. Iskustva Akademije za Europsko pravo, ERA.")).

Direktor programa pri Akademiji za europsko pravo, V. Vadasz, u izlaganju se fokusirao na primjenu modernih tehnologija u edukacijama koje provodi ERA i istaknuo kako je tijekom pandemije bolesti COVID-19 ERA započela s organiziranjem *online* edukacije te naknadno i hibridnih edukacija radi osiguranja kontinuiteta u pružanju edukativnih aktivnosti predstavnicima pravnog sektora. Ovo predavanje potvrdilo je činjenicu da Akademija ne zaostaje za europskim vodećim institucijama čija je glavna djelatnost edukacija pravika.

VIII. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Akademija i u ovom izvještajnom razdoblju nastavlja s kontinuiranim aktivnostima na području obvezne edukacije u skladu s mjerodavnim zakonskim obvezama, kao i na izbornim edukacijama s ciljem usavršavanja odvjetnika, kako u pravnim područjima, tako i u novim područjima koja su prepoznata i od posebne su važnosti za odvjetnike (npr. stres, društvene mreže i sl.). Akademija će i nadalje nastaviti s edukacijom odvjetnika i odvjetničkih vježbenika radi jačanja cjeloživotnog obrazovanja i kontinuiranog i trajnog usavršavanja odvjetnika i odvjetničkih vježbenika, ali i širenjem edukacija na interdisciplinarna područja koja su povezana s pravnom profesijom (medicina, psihijatrija, psihologija, nove tehnologije i sl.). Navedeno širenje područja edukacije neophodno je u sve dinamičnijem poslovnom okruženju u kojem se odvjetnici danas nalaze i koje od njih očekuje sve veće razumijevanje drugih struka, a što je Akademija prepoznala. Akademija teži tome da se svi članovi Komore pripreme za razne izazove s kojima će se susresti u praksi odvjetništva te da se razviju u izvrsne odvjetnike, koji će biti sposobni pružiti kvalitetnu pravnu uslugu, zastupati interese stranaka na najbolji mogući način i doprinijeti razvoju pravne struke općenito. Konačno, Akademija će nastaviti suradnju s drugim institucijama u svrhu osiguranja što potpunije i kvalitetnije edukacije odvjetnika i odvjetničkih vježbenika.

Predsjednica Odvjetničke akademije HOK-a

dr. sc. Laura Valković, v.p.

